

RADA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY

Materiál na 1. zasadnutie rady
Bod č. 6

Informácia o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín

Podnet:

Plán činnosti RVNM na rok 2025

Obsah materiálu:

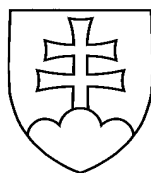
1. Návrh uznesenia
2. Predkladacia správa
3. Vlastný materiál

Predkladá:

Ākos Horony

podpredseda Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

Bratislava január 2025

NÁVRH UZNESENIA RADY VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY

č.
z 27. januára 2025

TÝKAJÚCE SA CELEJ RADY

k Informácii o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných
menšín

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín

Bratislava január 2025

Predkladacia správa

Materiál *„Informácia o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín“* predkladá podpredseda Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny (ďalej len „rada“) v súlade s Plánom činnosti rady na rok 2025. Cieľom je poskytnúť členkám a členom rady informáciu o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín.

Informácia o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín

Ministerstvo kultúry SR (ďalej aj ako „ministerstvo“) v 8. októbra 2024 zverejnilo predbežnú informáciu o pripravovanej novele zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky (ďalej len „zákon o štátnom jazyku“). Podľa predbežnej informácii k návrhu má byť cieľom novely posilnenie postavenia štátneho jazyka a jeho ochrana pred cudzími vplyvmi, najmä amerikanizmami. Ministerstvo kultúry SR deklarovalo, že novela nie je namierená proti používaniu menšinových jazykov a nebude do nich zasahovať.

Dňa 11. novembra 2024 sa uskutočnilo stretnutie medzi splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny (ďalej len „splnomocnenec“) a ministerstvom kultúry SR, za osobnej účasti ministerky kultúry. Splnomocnenec bol na stretnutí oboznámený s pracovným návrhom textu pripravovanej novely, ktorý bol poskytnutý iba na priame preštudovanie počas stretnutia. Diskutovali sa priority Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny (ďalej aj ako „úrad splnomocnenca“) z pohľadu ochrany jazykových práv národnostných menšín, ako aj konkrétne výhrady a návrhy k jednotlivým pripravovaným zmenám. Ministerstvo sa zaviazalo, že písomné pripomienky úradu splnomocnenca zväži pri ďalších krokoch.

Koncom novembra 2024 predložil úrad splnomocnenca ministerstvu dokument obsahujúci pripomienky k 12 ustanoveniam zákona o štátnom jazyku, prevažne k zneniam pripravovaným ministerstvom kultúry v rámci novely. Cieľom pripomienok bolo minimalizovať možné negatívne dopady legislatívnych zmien na jazykové práva národnostných menšín a zabezpečiť rovnováhu medzi ochranou štátneho jazyka a právami menšín. Súčasne úrad splnomocnenca navrhol aj zmeny v niektorých ustanoveniach zákona, ktorých sa novela ministerstva nemala dotýkať, no ich úprava by prispela k pokroku v ochrane jazykových práv národnostných menšín. Ministerstvo pripomienky obdržalo, avšak zatiaľ sa k nim vecne nevyjadrilo. Pokrok v súvislosti s novelou nebol od konca novembra 2024 zaznamenaný. Ministerka kultúry v decembri uviedla, že novela zákona o štátnom jazyku pokročí až po uzavretí otázky personálneho obsadenia Rady Slovenskej televízie a rozhlasu.

Pokračujú práce na návrhu zákona o národnostných menšinách. Bola zriadená pracovná skupina, ktorá sa má stretnúť vo februári 2025. Cieľom stretnutia je vyjasnenie postojov všetkých zainteresovaných strán a hľadanie spoločných prienikov, ktoré umožnia pripraviť návrh schopný získať širšiu podporu. Úrad splnomocnenca má návrh zákona predložiť vláde do konca roka 2026.

Od 1. septembra 2024 nadobudla účinnosť novela zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy (kompetenčný zákon), ktorá zakotvila postavenie splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny ako stáleho splnomocnenca vlády.

Zároveň, transformáciou Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny vznikla Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny. V nadväznosti na tieto zmeny bol 23. októbra 2024 novelizovaný štatút splnomocnenca, ktorý spresnil a rozšíril jeho právomoci. Štatút Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny bol prijatý dňa 30. októbra 2024.

Úrad splnomocnenca na základe uznesenia vlády pracuje aj na návrhu novely zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín. Táto novela má rozšíriť práva na používanie menšinových jazykov aj na regionálnu úroveň. Predloženie návrhu vláde je plánované do konca roka 2025. Súčasne má úrad splnomocnenca do rovnakého termínu pripraviť legislatívny rámec pre dotačný program na podporu používania menšinových jazykov na úrovni miestnych samospráv.